

18.03. – KATECHEZA 29:

JAK WYGLĄDAŁ SAKRAMENT CHRZTU ŚWIĘTEGO W STAROŻYTNOŚCI?

Sakrament Chrztu nie jest oryginalnym obrzędem charakterystycznym tylko dla religii chrześcijańskiej. W antycznych religiach istniały sakralne obmycia i kąpiele. Polegały na obmyciu lub pełnym zanurzeniu czyli kąpeli w źródle lub innym zbiorniku wodnym. Pierwszym chrztem w rozumieniu chrześcijańskim był oczywiście chrzest Jezusa ponieważ mamy tu najważniejsze elementy: 1) kąpiel dla odpuszczenia grzechów, 2) obecność Ducha Świętego i 3) ogłoszenie Synostwa Bożego. Jezus dając nakaz: *Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego* wyraził swoją wolę, aby każdy człowiek miał udział w tym obmyciu.

Najstarsze teksty o udzielaniu chrztu są już w Dziejach Apostolskich. Szczegółowa instrukcja chrztu znajduje się w najstarszym po Biblii dokumencie z przełomu I/II wieku: *A zaś co do chrztu chrzycijcie w ten sposób: wszystko to wymawiajcie i chrzycijcie: w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego; w wodzie bieżącej. Jeśli zaś nie ma wody bieżącej, chrzycij w innej wodzie. A jeśli nie możesz w zimnej, tedy w ciepłej. Jeśli zaś nie masz ani jednej, ani drugiej, wylej trzykrotnie wodę na głowę: w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Przed chrztem zaś niech poszczą chrzciciel i chrześniak i inni, którzy mogą.* [Didache]

Przygotowanie do chrztu miało potrójny charakter: 1) zapoznanie się z Ewangelią, 2) nauka życia chrześcijańskiego i 3) bezpośrednie przygotowanie przez post, modlitwy i czuwania. Ważne było porzucenie zawodów niezgodnych z chrześcijaństwem. Zajmujący się magią, astrologią, wróżbami, uprawiający nierząd czy niektóre zdegenerowane formy sportu (np. gladiatorzy) musieli zmienić zawód, bo inaczej nie byli dopuszczani do chrztu. Chrztu udzielał zwykle biskup o każdej porze roku, czy dnia, jednak najbardziej właściwymi dniami były Wielkanoc i niedziela Zesłania Ducha Świętego. Za czasów apostolskich chrztu udzielano w każdym miejscu, ale z czasem zaczęto budować przy kościołach specjalne pomieszczenia - *baptysteria*, w których był odpowiednio duży zbiornik wody. Sam obrzęd chrztu po wejściu do wody obejmował wyrzeczenie się szatana i wszystkich jego spraw, następnie wyznawano wiarę – po każdej odpowiedzi „wierzę” zanurzano w wodzie. Po wyjściu z wody miało miejsce namaszczenie całego ciała, bierzmowanie, wypicie mleka z miodem na znak czasów mesjańskich oraz Msza Święta. Ciekawostką jest fakt, że nowoochrzczeni przez tydzień mieli powstrzymać się przed zwykłymi kąpielami.